

Felles kompetanseplan for ressurspsykepleiere i palliasjon i Nord-Norge

Formål for kompetanseplanen

Kompetanseplanene skal bidra til at ressurspsykepleier har kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gjør hen bedre i stand til å utøve sin funksjon som ressurspsykepleier i palliasjon. Dette gjøres gjennom planmessig kompetanseheving, klinisk virksomhet på arbeidsplassen, samhandling og systemarbeid.

Kompetansenivå

Ressurspsykepleier bør ha nødvendig kompetanse¹ for å ivareta palliative pasienter som en del av sitt kliniske arbeid. Der det er ansatt sykepleier med videreutdanning eller master i kreftsykepleie eller palliasjon, er det naturlig at det er hen som innehar funksjonen som ressurspsykepleier.

Ny i kompetansenettverket

Introduksjonskurs anbefales i løpet av det første året som ressurspsykepleier.

Ressurspsykepleiere som ikke har videreutdanning eller master i kreftsykepleie eller palliasjon oppfordres til å delta på kurs i lindrende behandling i regi av regional kompetansetjeneste i lindrende behandling, «Lindring i nord»(se beskrivelse s.4).

Introduksjonskurs

Nye ressurspsykepleiere og nærmeste ledere inviteres til digitalt introduksjonskurs i regi av «Lindring i nord».

Mål for kurset:

At ressurspsykepleier og leder har

- felles forståelse av ressurspsykepleiers oppgaver og rolle, og hva arbeidsgiver bør legge til rette for
- kjennskap til organiseringen av kompetansenettverk for ressurspsykepleiere i palliasjon
- kjennskap til tilbud innen palliasjon i foretaksområdet og hva som kjennetegner fagfeltet

At ressurspsykepleier

- kjenner egen nettverksgruppe og er bevisst sin funksjon som ressurspsykepleier og ser betydningen av samarbeid på tvers av tjenester
- kjenner til relevante kliniske verktøy for kartlegging, oppfølging og pleie i palliasjon
- blir kjent med nettsiden for kompetansenettverket og bruker denne aktivt

Hospitering

Hospitering anbefales for å gi ressurspsykepleiere bedre kunnskap om hverandres arbeidsfelt og kompetanse, og styrke samhandlingen mellom tjenestene.

Eksempel:

- ressurspsykepleier kan hospitere hos kolleger
- ressurspsykepleier både i kommunehelsetjenesten og ved sykehus kan hospitere ved palliativ team eller palliativ enhet på sykehus eller i kommune

¹ [nivå B](#) i Nasjonalt Handlingsprogram for palliasjon i kreftomsorgen

Anbefalt litteratur for nye ressurspsykepleiere i nettverket

[Nasjonalt handlingsprogram for palliasjon i kreftomsorgen](#). Helsedirektoratet, 2019.

Kapitlene: Innledning (Grunnleggende palliasjon), Organisering og Kompetanse

[Nasjonale faglige råd for lindrende behandling i livets slutfase](#). Helsedirektoratet 2018

[Nettsiden til «Lindring i nord»](#), områdene *Håndbok i lindrende behandling, Praktisk palliasjon og Nettverk for ressurspsykepleiere*

Nettverksmøter

Hensikten med nettverksmøter er at ressurspsykepleier videreutvikler sin kompetanse innen palliasjon og blir kjent med andre i nettverket. Dette for å bli tryggere i rollen som ressursperson for pasient, pårørende, etterlatte og kolleger.

Målet er at ressurspsykepleier:

- får undervisning i aktuelle tema, oversikt over litteratur og nettressurser innen palliasjon (se egen temaliste)
- får kunnskap om og deler erfaringer
 - i aktuelle rutiner
 - i bruk av kliniske verktøy for kartlegging, oppfølging og pleie av palliative pasienter
- får faglige oppdateringer og er informert om siste nytt innen palliasjon
- diskuterer aktuelle problemstillinger fra egen praksis
- får økt bevissthet omkring reaksjoner og atferd i møte med alvorlig syke pasienter og deres pårørende
- får innsikt i betydningen av tverrfaglig samarbeid og samarbeid mellom tjenestene
- tilrettelegger for undervisning og opplæring i palliasjon i egen kommune/institusjon

Organisering

2 samlinger per år tilpasset det enkelte nettverk.

Eksempel: lokalt nettverksmøte for det enkelte sykehus med tilhørende kommuner og et felles nettverksmøte for alle sykehusene i HF og tilhørende kommuner.

Nettverksmøtene vil i hovedsak arrangeres fysisk. På grunn av avstander og reiseutgifter, vil det også være mulig å delta digitalt på nettverksmøtene der det er hensiktsmessig.

Deltakere

Ressurspsykepleiere. Annet helsepersonell/kolleger kan inviteres med.

Undervisningsformer

Casediskusjon, kollegadiskusjon, korte innlegg (refleksjon som læringsmetode), forelesning.

«Lindring i nord»

Regional kompetansetjeneste i lindrende behandling i Nord-Norge
Davvi-Norgga váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus

Aktuelle tema til nettverksmøter:

Palliasjon som fagfelt

Historikk, behandlingsfilosofi, verdier, organisering

Pasientgrupper, diagnoser og behandling

De vanligste kreftsykdommer

Barn med kreft

Nevrologiske sykdommer som ALS, MS, Parkinson

Alvorlig hjertelungesykdom som kols og hjertesvikt

Organsvikt

Pasienter med demens

Gamle skrøpelige og multisyke

Kartlegging av symptomer og symptomlindring

Kartleggingsverktøy som Esas-r, sekundærobservasjonsskjema, Mobid -2

De vanligste symptomer i livets siste dager og uker

Kjennskap til Håndbok i lindrende behandling

Ernæring og væskebehandling

Konsekvenser av sykdom og behandling for pasient og pårørende

Pasientrollen

Identitets-, etnisitets- og kulturforståelse i møte med lidelse

Reaksjoner

Mestring

Ivaretagelse av pårørende (CSNAT)

Barn som pårørende

Ivaretagelse av døende

Kommunikasjon

Kommunikasjon med alvorlig syke pasienter og pårørende

Forhåndssamtale

Palliativ plan

Åpenhet om døden

Opplæring, rådgiving og veiledning

Pedagogiske tema

Pasientopplæring

Opplæring av kolleger

Kunnskapsbasert praksis

Etiske vurderinger i forbindelse med alvorlig sykdom og livets avslutning

Å være hjelper

Ressurssykepleierrollen

Nettverksarbeid

Samarbeid mellom de ulike delene av helsetjenesten

Tverrfaglighet

Koordinering

Systemkunnskap

Lover og rettigheter

Faglig forsvarlighet

Styrende dokumenter i palliasjon

Prosjektarbeid

«Lindring i nord»

Regional kompetansetjeneste i lindrende behandling i Nord-Norge
Davvi-Norogga váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus

Kurs i lindrende behandling

Kurs i lindrende behandling arrangeres årlig i regi av «Lindring i nord» og gir en grunnleggende innføring i palliasjon som fagområde.

Målgruppe: Helsepersonell som jobber med lindrende behandling i spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Tema: Palliasjon som fagområde, Kommunikasjon og planlegging, Økonomi og rettigheter, Kartlegging og behandling/ oppfølging av symptomer, Terminalfasen, Åndelig og eksistensiell omsorg, Psykisk helse, Ernæring, Barnepalliasjon, Eldre og lindrende behandling, Fysioterapi i palliasjon, Pårørende, Ivaretagelse av hjelperen

Anbefalt litteratur:

[Nasjonalt handlingsprogram for palliasjon i kreftomsorgen](#). Helsedirektoratet, 2019.

[Meld. St. 24 \(2019–2020\)](#). Lindrende behandling og omsorg — Vi skal alle dø en dag. Men alle andre dager skal vi leve.

[NOU 2017: 16](#). På liv og død— Palliasjon til alvorlig syke og døende

[Nasjonale faglige råd for lindrende behandling i livets slutfase](#). Helsedirektoratet 2018

[Nettsiden til «Lindring i nord»](#)

[Palliasjon til barn og unge](#). Nasjonal faglig retningslinje for palliasjon til barn og unge uavhengig av diagnose. Helsedirektoratet, 2017

[Beslutningsprosesser ved begrensning av livsforlengende behandling](#). Helsedirektoratet, 2013

[Pårørendeveileder: Veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten](#). Helsedirektoratet, 2019

[Livets siste dager - plan for lindring i livets slutfase](#). Helse-Bergen (2016).

[Nasjonal faglig retningslinje om demens](#). Helsedirektoratet 2020

Kaasa og Loge. Palliasjon. Nordisk lærebok.

«Lindring i nord»

Regional kompetansetjeneste i lindrende behandling i Nord-Norge
Davvi-Norgga váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus